

Maatalouden tuottavuus ja tulonmuodostus

VYR Viljwebinaari

17.2.2021

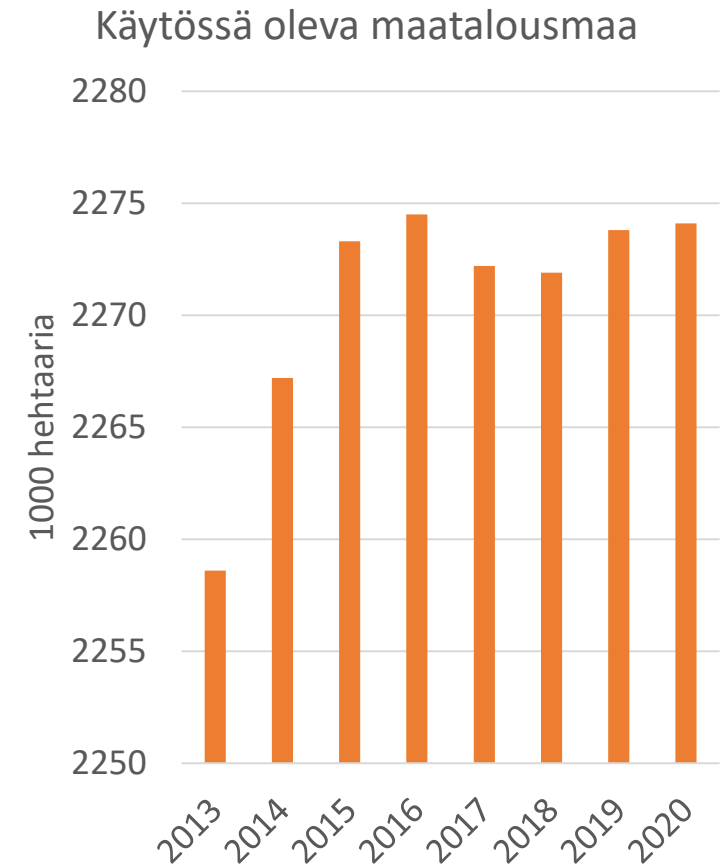
Kyösti Arovuori, REINU econ Oy

Maatalouden tuottavuus (1)

- Suomen maatalouden tuottavuuskehitys tiivistettynä

tilojen määrän laskusta huolimatta maatalouden kokonaistuotannossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia

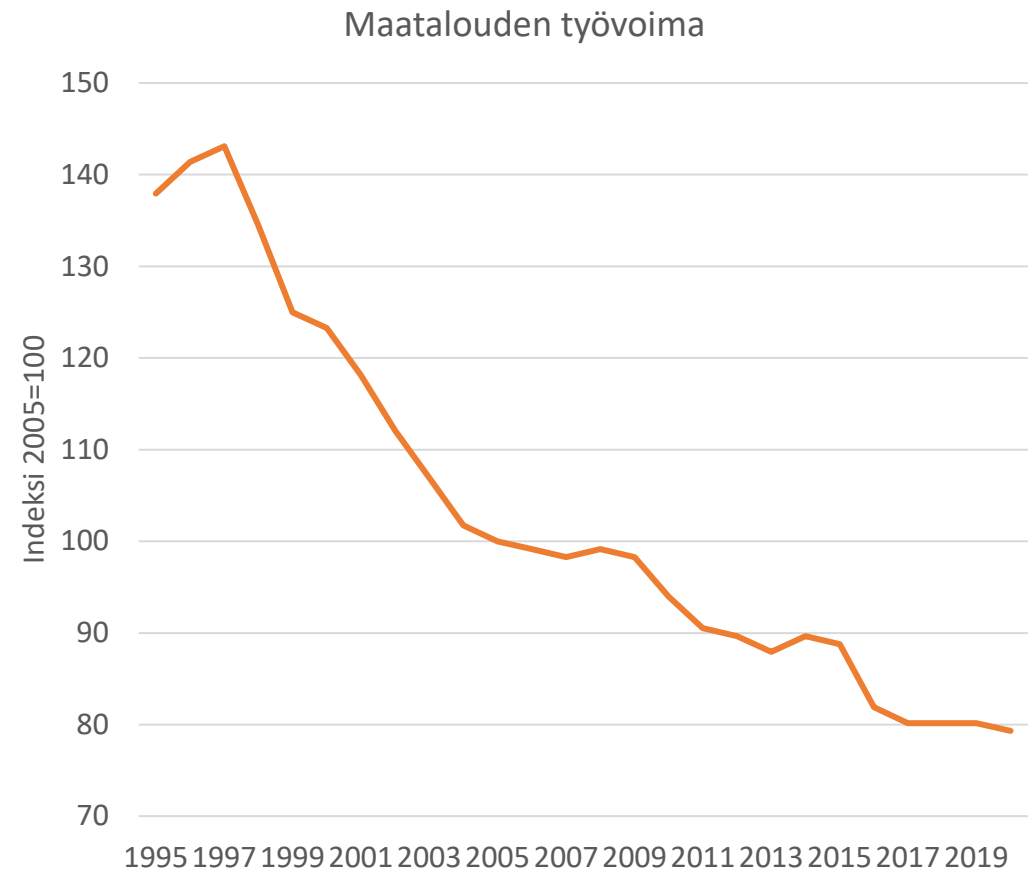
- Tuottavuuskasvu:
 - samoilla tuotannontekijöillä tuotetaan enemmän
 - tuotetaan sama määrä käyttämällä vähemmän tuotannontekijöitä

Lähde: PTY, Tilastokeskus

Maatalouden tuottavuus (2)

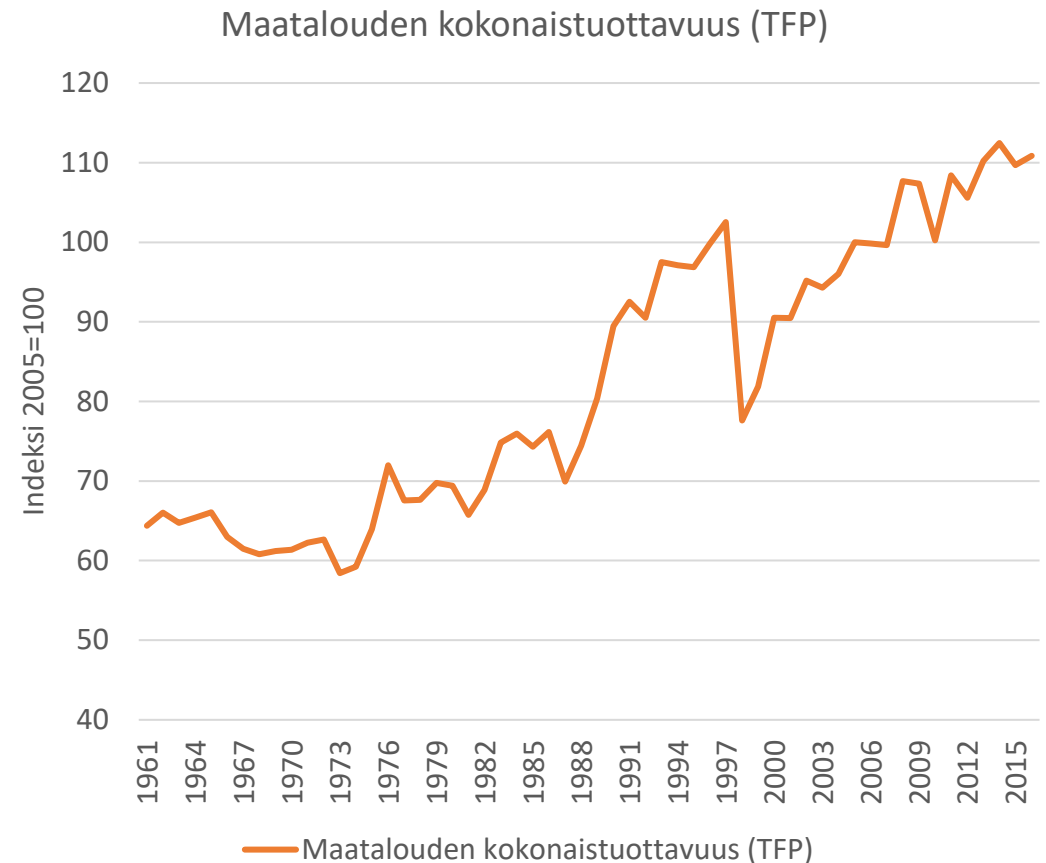
- Työvoiman poistuminen maataloudesta merkittävin tuottavuusajuri
 - työpanosta poistuu maataloudesta
 - luopuminen
 - siirtyminen päätoimisesta osa-aikaiseksi
 - siirtyminen kotieläintuotannosta kasvintuotantoon
- Automatisaatio, digitalisaatio vielä näkemättä

Lähde: USDA

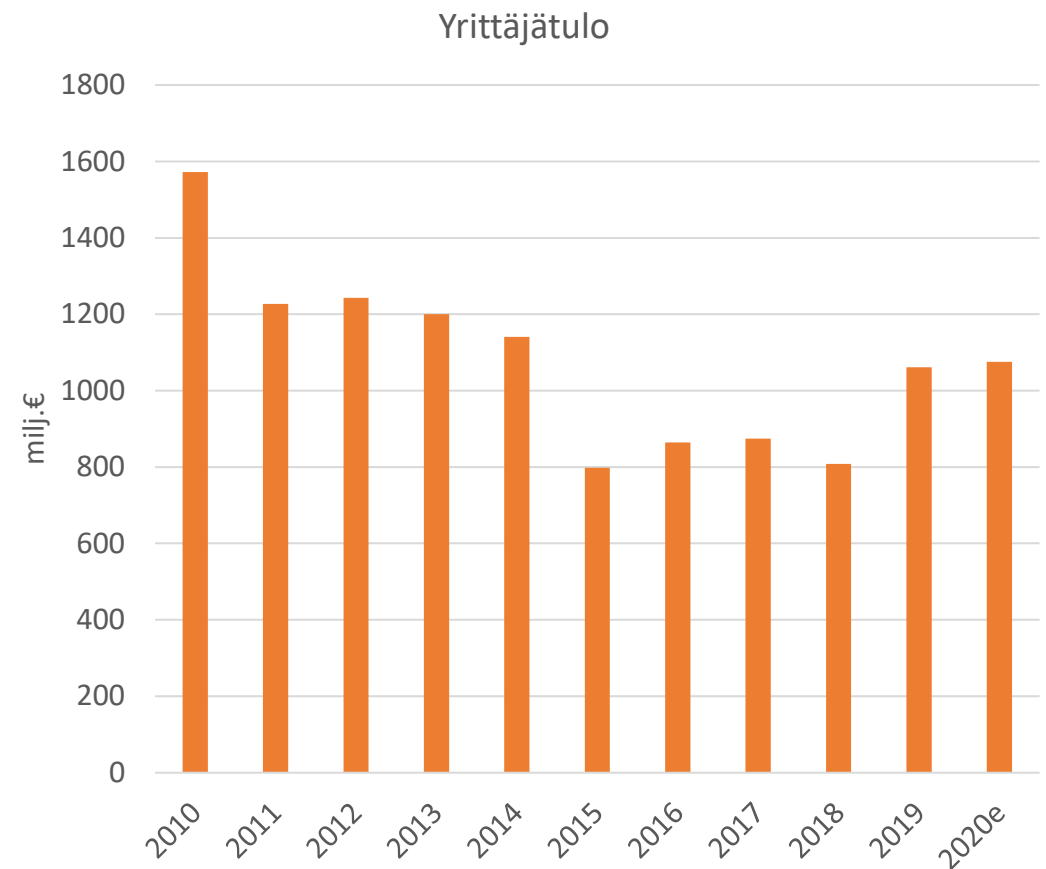
Maatalouden tuottavuus (3)

- Maatalouden kokonaistuottavuus
 - 91 → 100 vuodesta 2000 vuoteen 2010
 - 100 → 111 vuodesta 2010 vuoteen 2016
 - 97 → 111 vuodesta 1995 vuoteen 2016
- Tuottavuuden kasvu
 - työvoiman tuottavuuden kasvu
 - 123 → 82 vuodesta 1995 vuoteen

Maatalouden tulonmuodostus (1)

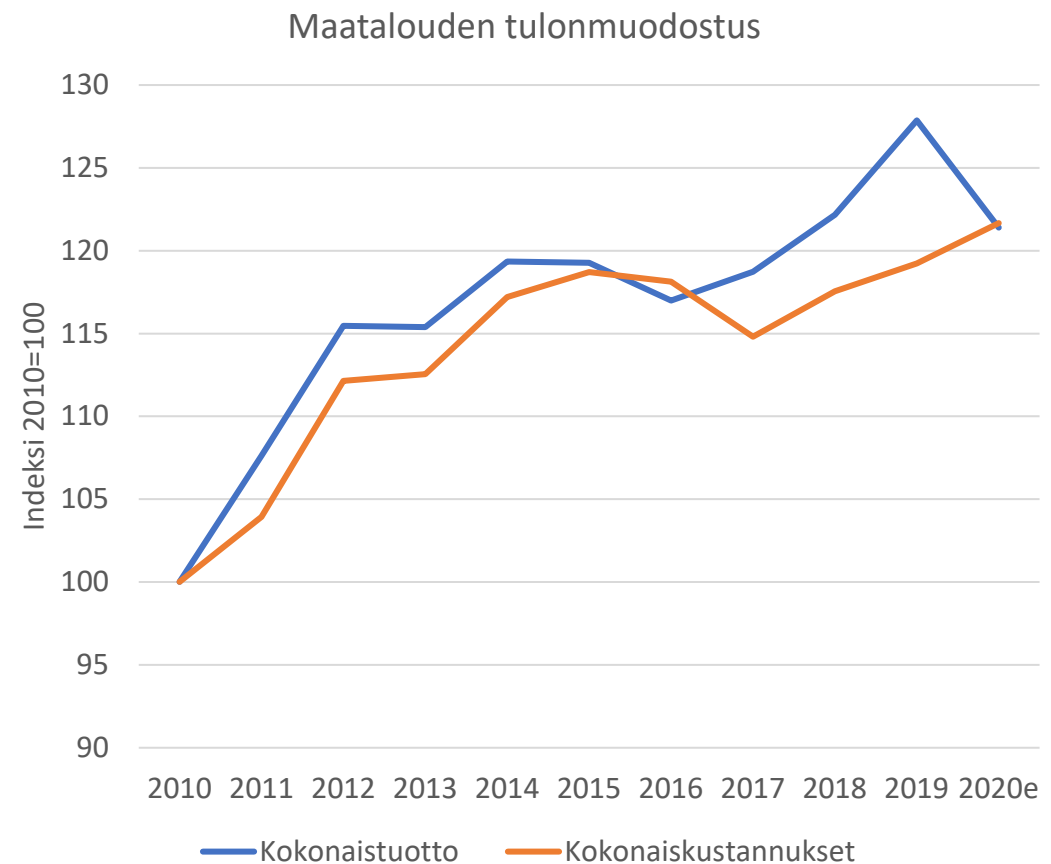
- Sektorin kannattavuutta voidaan parantaa
 - tuottamalla enemmän lisäarvoa
 - käyttämällä vähemmän tuotantoresursseja
- Maatalouden kustannusten ja tuottojen välinen suhde ei ole muuttunut vuosikymmenessä
 - sektorin kokonaiskustannukset ovat nousseet kokonaistuottojen kanssa samaa tahtia

Lähde: Economic accounts for agriculture, Eurostat

Maatalouden tulonmuodostus (2)

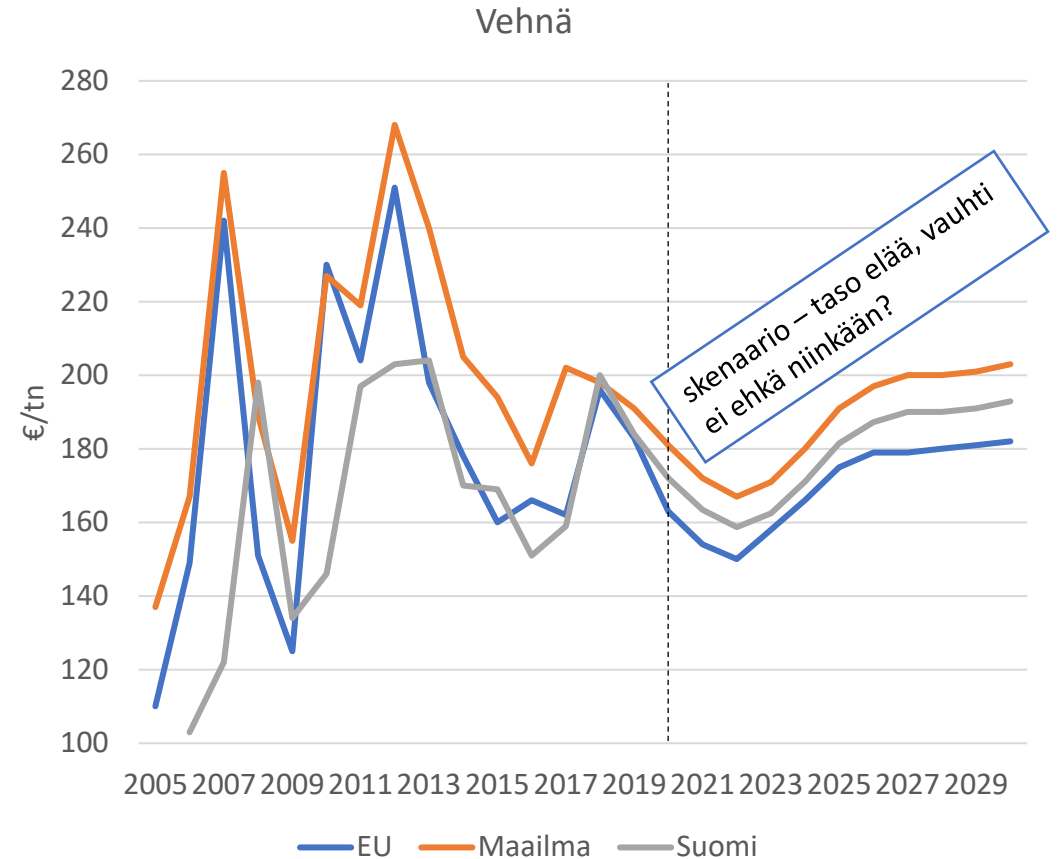
- Luonnonvarakeskuksen Taloustohtorin tuloslaskelmasta indeksoituna
 - maatalouden kokonaistuotto
 - 100 → 122
 - maatalouden kokonaiskustannukset
 - 100 → 121
- Lähtötilanteessa yrittäjänvoitto negatiivinen
 - kehitys ei korjaa sektorin kannattavuutta

Lähde: Luonnonvarakeskus, Taloustohtori, omat laskelmat

Markkinatuotot

- Markkinatuottojen odotetaan kehittyvän maltillisesti lähivuosina
 - maailmalla
 - maitotuotteiden kysyntä vahvistuu hieman tuotannon kasvua nopeammin
 - viljan kysynnän kasvu hidastuu
 - kansainvälinen kaupan kasvu jatkuu, mutta hidastuen
 - kotimaan kysynnässä ei tapahdu isoja muutoksista
- Markkinatuotoista ei ole odotettavissa trendistä poikkeavaa kasvua

Lähde: Luonnonvarakeskus, OECD-FAO Agricultural Outlook 2020, omat laskelmat

Tuottavuuden parantaminen (1)

- Osakeyhtiöt ja muut yhteistyömuodot
 - vahvempi riskinkantokyky
 - taloudellinen riski
 - osaamis-/ johtamisriski
 - henkilöriski
- Tuottajien välinen yhteistyö
 - resurssien käytön tehokkuus
 - pellon käyttö
 - koneiden käyttö
 - henkisen ja sosiaalisen pääoman käyttö

PTT työpapereita
PTT working papers
PTT diskussionsanslag

200

Eeva Alho, Kyösti Arovuori, Anna-Majja Heikkilä, Olli Niskanen, Minna Väre ja Tapani Yrjölä

**Maatalouden asema
rahoitusmarkkinoilla**

PTT

Helsinki 2019

Tuottavuuden parantaminen (2)

- Maataloustukijärjestelmän rakenteen muutos
 - suorien tukien suhteellista osuutta pitää pystyä vähentämään
 - ohjataan tuotantoresursseja tavoitteellisesti ulos sektorilta
 - hyödynnetään uusia rahoitusinstrumentteja paremmin
 - vähennetään ohjelmapohjaista ohjaamista → siirrytään pääomapohjaiseen ohjaamiseen

Financial needs in the
agriculture and agri-food
sectors in Finland

June 2020

Maatalouspolitiikan uudistus

- Uusi ohjelmakausi alkaa vuonna 2023
 - maatalouspolitiikan rahoitus kasvaa
 - investointitukia suunnataan
 - ilmasto- ja ympäristöinvestoinnit
 - eläinten hyvinvointivaatimukset
 - uusien tuotantotapojen ja digitalisaation hyödyntäminen
- Minkälaisia ratkaisuja viljelijöille tarjotaan?
- Minkälaisia kannustimia tuottajille tarvitaan?

Kansalliset CAP-painopisteet

Lähde: MMM 2020

MMT Kyösti Arovuori
REINU econ
+358 40 515 8953
kyosti.arovuori@reinuecon.fi
www.reinuecon.fi